

На основу члана 15. став 1 и члана 55 став 1 Закона о високом образовању («Службени гласник РС» број 76/05, 100/2007 – аутентично тумачење, 97/2008. и 44/2010.), Наставно веће Високе школе струковних студија за васпитаче у Шапцу, на предлог Комисије за самовредновање квалитета студијских програма, наставе, рада наставника, служби и услова рада, на седници одржаној 21.02.2011. године, донело је

П Р А В И Л Н И К
о стандардима и поступцима за
обезбеђивање квалитета и самовредновање

1. ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим Правилником утврђују се стандарди и поступци за обезбеђивање квалитета и самовредновање рада Високе школе струковних студија за васпитаче у Шапцу (у даљем тексту: Школа).

Члан 2.

У складу са правилницима о стандардима за самовредновање и оцењивање квалитета високошколских установа, стандардима за спољашњу проверу квалитета високошколских установа и стандардима за акредитацију високошколских установа и студијских програма, које је донео Национални савет за високо образовање и са Стратегијом обезбеђења квалитета рада Школе, Висока школа струковних студија за васпитаче у Шапцу утврђује стандарде и поступке за обезбеђивање квалитета у следећим областима:

- Студијски програми основних и специјалистичких струковних студија,
- Наставни процес,
- Научно-истраживачки, уметнички и стручни рад,
- Наставници и сарадници,
- Студенти Школе и њихова улога у систему самовредновања, провере и обезбеђења квалитета,
- Уџбеници, литература, библиотечки и информатички ресурси,
- Управљање Школом и ненаставна подршка,
- Простор и опрема,
- учешћа студената у самовредновању и провери квалитета и
- Финансирање,
- Унапређење система обезбеђења квалитета, систематско праћење и периодична провера квалитета.

2. СТАНДАРДИ И ПОСТУПЦИ ЗА ОБЕЗБЕЂИВАЊЕ КВАЛИТЕТА ПО ОБЛАСТИМА

Студијски програми

Члан 3.

Сваки студијски програм је целина међусобно повезаних и усклађених елемената, која обухвата јасно одређене циљеве, структуру и садржај, политику и процедуру уписа студената, методе учења и начине провере знања, исходе учења (квалификације и компетенције студената).

Стандарди квалитета студијских програма су:

- Јасно утврђени циљеви студијског програма и усклађеност студијских програма са тим циљевима.
- Усклађеност студијског програма са основним циљевима и задацима Школе.
- Структурисаност студијског програма на начин који обезбеђује оптимални баланс академско-опште образовних, стручних и стручно-апликативних дисциплина,
- Структура и садржај студијског програма су изражени у ЕСПБ бодовима у складу са реалним опетерећењем студената.
- Структура и садржај студијског програма су прикладни планираним исходима (оспособљеност студента за практичну примену знања и вештина, за стваралачки начин размишљања, као и за праћење достигнућа струке) и квалификацијама које студенти стичу када их заврше.
- Студијски програм је флексибилан и отворен за примену иновативних метода учења.
- Студијски програм омогућава одређену хоризонталну и вертикалну проходност.
- Студијски програм се припрема и усваја у складу са Законом о високом образовању, Статутом и другим општим актима Школе.
- Студијски програми су усаглашени са међународним студијским програмима сродних студија.
- Дипломирани студенти имају позитивно мишљење о квалитету студијског програма (најнижа просечна оцена је 2,50 на скали од 1 до 5).

Члан 4.

Квалитет студијских програма основних и специјалистичких струковних студија, обезбеђује се: утврђивањем и правовременим објављивањем, систематским праћењем и континуираним усавршавањем сваког појединог студијског програма који реализује Школа и његове усклађености са задацима и циљевима Школе.

Наставни процес

Члан 5.

Стандарди квалитета наставног процеса су:

- Благовремено утврђен и уредно се спроводи распоред часова, извођачки план наставе (предавања, вежбе, праксе, консултације, колоквијуми, испити и други облици рада).
- Одржава се висок ниво квалитета наставе и коректности односа наставника, сарадника и асистената према студентима.
- Интерактивност наставе и укључивање примера у наставу.
- Најмање 50% (анкетираних) наставника и сарадника користи у наставном процесу савремена наставна средства (савремену информациону технологију).
- Најмање 50% (анкетираних) студената задовољно квалитетом наставног процеса (најмања оцена којом оцењују је 2, 50 на скали од 1 до 5).
- Редовно праћење квалитета наставе и предузимање потребних корективних мера у случајевима када квалитет наставе није на одговарајућем нивоу.
- Оцењивање студената је објективно, у складу са структуром оцењивања постигнућа (предиспитне обавезе и испит) са којом су студенти унапред упознати и организовано тако да подстиче студента на континуирани рад.

Члан 6.

Квалитет наставног процеса обезбеђује се: континуираним праћењем и унапређивањем наставног процеса кроз стручни рад Наставног већа и директора Школе; функционалним усклађивањем рада стручних служби са наставним процесом и увођењем јединственог информационог система за евиденцију о реализацији студијских програма. Систематско праћење и редовна контрола квалитета наставног процеса регулисани су Правилником о самовредновању квалитета студијских програма, наставе, рада наставника, служби и услова рада и другим општим актима.

Научно-истраживачки, уметнички и стручни рад

Члан 7.

Стандарди квалитета научно-истраживачког, уметничког и стручног рада су:

- Успостављена и унапређује се повезаност образовног, научно-истраживачког, уметничког и стручног рада.
- У Школи се креирају и реализују научно-истраживачки, уметнички, стручни и други програми и пројекти од међународног и националног значаја.
- Наставници и сарадници учествују у различитим научно-истраживачким, уметничким и стручним програмима и пројектима.
- Наставници и сарадници припремају и објављују научне, стручне и уметничке радове у одговарајућим часописима, односно изложбама и другим уметничким догађајима.
- У Школи се води евиденција објављених научних, стручних и уметничких радова наставника и сарадника.

Члан 8.

Квалитет научно-истраживачког, уметничког и стручног рада обезбеђује се: континуираним праћењем остваривања јединствености образовног, научно-истраживачког, уметничког и стручног рада; редовним и систематским подстицањем, обезбеђивањем услова, праћењем и провером резултата научно-истраживачког, уметничког и стручног рада; осмишљавањем, припремањем и реализовањем научно-истраживачких, уметничких, стручних и других програма и пројеката; укључивањем резултата научно-истраживачког, уметничког и стручног рада у наставни процес и обављањем издавачке делатности у складу са могућностима.

Наставници и сарадници

Члан 9.

Стандарди квалитета наставника и сарадника су:

- У Школи постоје јасне процедуре за пријем наставника и сарадника.
- Ангажован је одговарајући број наставника и сарадника за реализацију студијског програма, тако да наставник остварује просечно 180 часова активне наставе годишње (6 часова недељно) и да најмање 70% наставника буде у сталном радном односу са пуним радним временом, а сарадник у настави и асистент – просечно 300 часова активне наставе годишње (10 часова недељно).
- Дефинисани су подстицаји за стицање активних компетенција наставника и сарадника (материјални и нематеријални подстицаји).

- Школа припрема План развоја наставника и сарадника заснован на редовном утврђивању потреба наставника и сарадника за развојем сопствених компетенција и унапређењем наставног процеса.
- Најмање 50% (анкетираних) студената је задовољно квалитетом рада наставника и сарадника (најмања оцена којом оцењују је 2, 50 на скали од 1 до 5).

Члан 10.

Квалитет наставника и сарадника обезбеђује се: спровођењем избора наставника и сарадника у наставна и сарадничка звања у складу са Законом о високом образовању и општим актима Школе; унапређењем процедура за пријем наставника и сарадника заснованим на компетенцијама потребним за квалитетну реализацију студијских програма; стварањем услова за перманентно образовање и развој наставника и сарадника; систематским праћењем, оцењивањем и подстицањем научно-истраживачке, уметничке и педагошке активности наставника и сарадника; израдом и усвајањем одговарајућих правилника и других процедура за подстицање стицања активних компетенција наставника (перманента едукација, учешће на научним, стручним и уметничким скуповима у земљи и иностранству); годишњим извештавањем о резултатима научног, стручног и наставног рада (објављени научни и стручни радови, учешће на пројектима и сл.); провером квалитета рада наставника и сарадника путем студентске анкете као и на основу других релевантних параметара утврђених у Правилнику о самовредновању квалитета студијских програма, наставе, рада наставника, служби и услова рада .

Студенти

Члан 11.

Стандарди квалитета студената су:

- Селекција новоуписаних студената обавља се на унапред прописан и јаван начин,
- Услови уписа, оцењивања и напредовања студената су јасно дефинисани и усклађени са ЕУ стандардима.
- Утврђене су процедуре и корективне мере у случају неиспуњавања и одступања од усвојених процедура оцењивања.
- Студенти су активно укључени у процес наставе и њихов рад се перманентно прати и оцењује.
- Сви студенти који су савладали студијски програм имају гарантовани минимум општих и стручних знања и професионалних вештина, односно све оне квалификације и компетенције предвиђене студијским програмом.
- Студенти активно партиципирају у раду органа управљања и стручних органа Школе и процесу самовредновања кроз активности Студентског парламента и преко својих представника у Комисији за квалитет.
- Студенти који су завршили специјалистичке студије додатно суунапредили своје компетенције за рад.
- Студенти аутономно оснивају студентске организације, бирају органе управљања, планирају програме рада, реализују пројекте, остварују сарадњу са студентским и другим организацијама у земљи и иностранству.
- Студенти су задовољни условима и организацијом студијских програма (најмања оцена којом оцењују је 2,50 на скали од 1 до 5).

Члан 12.

Квалитет студената обезбеђује се:

- Објављивањем релевантних података у вези са условима и критеријумима уписа на студијске програме и са режимом студија на огласној табли и интернет-сајту Школе као и у посебним информаторима за упис основних и специјалистичких студија.
- Доследним спровођењем правилника о упису на студијске програме које реализује Школа, доследним поштовањем правила о оцењивању студената, систематичним праћењем и проверавањем пролазности и успешности студената уписаних на студијске програме које реализује Школа (по предметима, испитним роковима, годинама и нивоима студија).
- Коректним и професионалним односом наставника и сарадника према студентима у току наставног процеса, приликом провере знања и оцењивања.
- Награђивањем најбољих студената.
- Обезбеђивањем услова за рад студентског парламента.
- Учешћем представника студената у телима Школе.
- Спровођењем анкета међу студентима ради утврђивања нових ставова и мишљења о питањима из свих области које се проверавају у процесу самовредновања, јавним објављивањем тих анкета и њиховим укључивањем у укупну оцену самовредновања и оцене квалитета.
- Утврђивањем ставова и мишљења студената о свим општим актима Школе, Стратегији обезбеђивања квалитета и стандардима и поступцима обезбеђивања квалитета, извештају о самовредновању и другим документима којима се обезбеђује квалитет рада Школе.

Уџбеници, литература, библиотечки и информатички ресурси

Члан 13.

Стандарди квалитета уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса су:

- Ниво покривености наставе сваког предмета уџбеницима, приручницима, збиркама текстова и/или задатака који су објављени пре полчетка наставе.
- Препоручена литература обухвата обавезну и додатну и садржана је у плану рада.
- Издавачка делатност Школе ближе је регулисана Правилником о издавачкој делатности.
- Број и врста библиотечких јединица одговарају основном профилу Школе и основним образовним потребама студената.
- Школа обезбеђује студентима неопходне информатичке ресурсе за савлађивање градива: потребан број рачунара одговарајућег квалитета, другу информатичку опрему, приступ Интернету и осталу комуникациону опрему.
- Школа обезбеђује наставницима, сарадницима и ненаставном особљу коришћење савремене рачунарске опреме и приступ Интернету.
- У Школи постоји прецизна евиденција уџбеника, приручника и осталих публикација релевантних за наставу чији су аутори наставници и сарадници Школе.
- Постоје процедуре и правилници о уџбеницима и другим наставним публикацијама.

Члан 14.

Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса обезбеђује се:

- Праћењем квалитета литературе са аспекта квалитета њиховог садржаја, структуре стила и обима.
- Рецензирањем уџбеника и доследним поштовањем правила о садржају, структури, стилу и обиму литературе.
- Вредновањем квалитета уџбеника путем студентске анкете.
- Редовним периодичним анализирањем библиотечких фондова и допуњавањем Библиотеке уџбеницима и другом литературом неопходном студентима за реализацију студијских програма.
- Старањем да број запослених у Библиотеци Школе, као и врста и ниво њихове стручне спреме одговарају потребама наставног процеса и истраживачког и стручног рада наставника, сарадника и студената.
- Праћењем и оцењивањем рада библиотекара и других запослених у Библиотеци, а нарочито коректности и професионалности у односу према наставницима, сарадницима и студентима.
- Правовременим обавештавањем студената о библиотечком фонду и начину рада Библиотеке.

- Доношењем и спровођењем прописа за обезбеђење квалитета уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса,
- Обезбеђивањем финансијских средстава за штампање уџбеника за предмете за које досад нису обезбеђени уџбеници,
- Редовним праћењем садржаја и квалитета Интернет- презентације Школе.

Управљање Школом и ненаставна подршка

Члан 15.

Стандарди квалитета управљања Школом и квалитета ненаставне подршке су:

- Организациона структура Школе одговара потребама укупног процеса наставе и ненаставних активности и утврђени су Статутом Школе и другим општим актима.
- Јасно су утврђене надлежности и одговорности органа управљања и органа пословођења.
- Директор, помоћник директора и секретар у складу са Стратегијом развоја школе израђују нацрт годишњег плана рада Школе и финансијски план.
- Ненаставно особље је квалификовано, компетентно и својим радом пружа подршку квалитетној реализацији студијских програма и осталих делатности Школе.
- Школа обезбеђује да број и квалитет ненаставног особља буде у складу са стандардима за акредитацију, а рад сваке службе у Секретаријату је ближе регулисан упутством о раду.
- Постоји и одржава се координација између стручних органа, органа руковођења и управљања Школом и свих стручних служби.
- Најмање 50% (анкетираних) студената је задовољно квалитетом рада органа управљања и рада стручних служби (најмања оцена којом оцењују је 2, 50 на скали од 1 до 5).

Члан 16.

Квалитет управљања Школом и квалитет ненаставне подршке обезбеђује се:

- Утврђивањем јасне организационе структуре Школе, надлежности и одговорности свих актера, као и облика контроле њиховог рада, у складу са законом и Статутом Школе.
- Објављивањем услова и поступка за напредовање ненаставног особља.
- Ангажовањем одговарајућег броја запослених са адекватним квалификацијама у стручним службама.
- Систематским праћењем и оцењивањем рада управљачког и ненаставног особља, а посебно коректног и професионалног односа према колегама и према студентима.
- Предузимањем мера за унапређење квалитета рада управљачког и ненаставног особља.
- Редовним периодичним преиспитивањем организационе структуре Школе и нивоа координације између разних органа и служби.

Простора и опрема

Члан 17.

Стандарди квалитета простора и опреме су:

- Укупна површина Школе задовољава основне стандарде у односу на укупни број студената (најмање 2 м² бруто простора по студенту - рад у две смене) и запослених.
- Опремљеност Школе савременим наставним средствима и намештајем задовољава основне потребе наставног процеса.
- Успостављене су процедуре за унапређивање опремљености Школе.
- Услови рада и систем заштите радне средине у складу су са Правилником о безбедности и здрављу на раду и Правилником о заштити од пожара и потпуности се поштују од стране запослених и студената.

Члан 18.

Квалитет простора и опреме обезбеђује се:

- Редовним периодичним одржавањем радног простора Школе (зидови, подови) и опреме.
- Савременим техничким и другим специфичним опремањем просторних капацитета примерених за квалитетно извођење наставе (учионица, кабинета, читаоница и сл.) на свим нивоима студија.
- Континуираним праћењем и усклађивањем просторних капацитета и опреме са потребама наставног процеса и бројем студената.
- Сталним унапређивањем услова боравка и рада у амфитеатру, салама за седнице, учионицама и другим просторијама за извођење различитих облика наставе, у складу са потребама студијских програма које реализује Школа и одговарајућим степеном хигијенско-техничке безбедности, у складу са законом.

Финансирање

Члан 19.

Стандарди квалитета финансирања су:

- Редовна припрема годишњег финансијског плана Школе уз партиципацију различитих заинтересованих актера из Школе (наставници, стручне службе, руководство Школе).
- Редовна припрема Годишњег финансијског извештаја Школе у складу са законским процедурама.
- Примена процедура транспарентног информисања свих запослених у Школи о структури планираних и реализованих прихода/расхода Школе.

Члан 20.

Квалитет финансирања обезбеђује се:

- Праћењем и применом свих законских захтева у припреми финансијских докумената Школе,
- Обезбеђивањем дугорочне финансијске стабилности укупне делатности Школе.
- Квалитетним финансијским планирањем и реализацијом средстава;
- Јавношћу и транспарентношћу извора финансирања и начина употребе финансијских средстава путем редовне израде извештаја о финансијском пословању и годишњег обрачуна.

Систем обезбеђења квалитета

Члан 21.

У оквиру система обезбеђења квалитета Школа предузима следеће активности:

- Изграђује организациону структуру за обезбеђење квалитета.
- Статутом утврђује послове и задатке наставника, сарадника, студената, стручних органа, катедри и комисије за обезбеђење квалитета у доношењу и спровођењу стратегије, стандарда и поступка за обезбеђење квалитета.
- Обезбеђује учешће студената у доношењу и спровођењу Стратегије, стандарда, поступка и културе обезбеђења квалитета.
- Формира Комисију за самовредновање квалитета студијских програма, наставе, рада наставника, служби и услова рада (даље: Комисија за квалитет) из реда наставника, сарадника, ненаставног особља и студената.

Систематско праћење и периодична провера квалитета

Члан 22.

Систематско праћење и периодична провера квалитета постиже се:

- Спровођењем поступка и оцењивањем квалитета и остваривањем свих задатака од стране субјеката у систему обезбеђивања квалитета Школе.
- Обезбеђивањем услова и инфраструктуре за редовно и систематско прикупљање и обраду података потребних за оцену квалитета у свим областима које су предмет самовредновања.

- Обезбеђивањем повратних информација о компетенцијама дипломираних студента путем редовних контаката са послодавцима и бившим студентима.
- Обезбеђивањем података потребних за упоређивање са страним високошколским установама.
- Обављањем периодичних (а најмање једном у три године) самовредновања и провера нивоа квалитета током које се проверава утврђена стратегија и поступци за обезбеђење квалитета као и достизање стандарда квалитета.

3. ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 23.

Овај Правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања.

ДИРЕКТОР
Мр Живан Јурић

